

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4107/2563

พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีโจทก์ นาง ส.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 245, ป.วิ.พ. มาตรา 247, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456
มาตรา 117, ป.อ. มาตรา 18

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้เป็นคดีอาญาที่ถึงที่สุดแล้ว ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษปรับจำเลยเรือถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารที่ก่อสร้างล่วงล้ำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตภายใน 60 วัน นับแต่มีคำพิพากษา โทษที่ลงแก่จำเลยเป็นโทษทางอาญาและเมื่อคดีถึงที่สุด ต้องมีการบังคับตามคำพิพากษาดังที่บัญญัติไว้ในภาค 6 แห่ง ป.วิ.อ. มาตรา 245 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้บังคับคดีโดยไม่ชักช้า การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้งดการเรือถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารที่ก่อสร้างล่วงล้ำน้ำโดยอ้างถึงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 32/2560 มีผลเท่ากับเป็นการขอการบังคับโทษทางอาญาอันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้น จำเลยไม่มีอำนาจยื่นคำร้องดังกล่าว ทั้งกรณีมิใช่เป็นเรื่องของการบังคับคดีส่วนแพ่ง จึงไม่อยู่ในบังคับของ ป.วิ.พ. มาตรา 247 ที่ต้องขออนุญาตฎีกา ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้สิทธิจำเลยยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีในกรณีเช่นนี้ได้ ที่ศาลชั้นต้นจึงรับคำร้องขออนุญาตฎีกาและคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีของจำเลยมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 มาตรา 117 วรรคหนึ่ง, 118 ลงโทษปรับจำเลย กับให้จำเลยเรือถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารที่ก่อสร้างล่วงล้ำแม่น้ำเจ้าพระยาภายใน 60 วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา จำเลยชำระค่าปรับแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามคำบังคับที่ให้เรือถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารฯ โจทก์จึงขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี ศาลชั้นต้นหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี จำเลยยื่นคำร้องขอการบังคับคดีในส่วนนี้ด้วยเหตุมีพฤติการณ์พิเศษ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 เห็นว่า คำสั่งที่ให้เรือถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารที่ล่วงล้ำแม่น้ำเจ้าพระยาโดยไม่ได้รับอนุญาตมิใช่เป็นโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 และโทษทางปกครอง แต่เป็นความรับผิดชอบส่วนแพ่ง ซึ่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 32/2560 ก็มีได้ยกเว้นผู้ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลในกรณีดังกล่าว กรณีไม่มีเหตุงดเว้นการบังคับคดีตามคำพิพากษา พิพากษายืน จำเลยยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 อนุญาตให้ฎีกาพร้อมกับยื่นฎีกาและคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า สำเนาคำร้องและฎีกาให้โจทก์ เนื่องจากเป็นคดีส่วนแพ่งให้จำเลยวางเงินค่านำส่งภายใน 7 วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง แ้งคำสั่งให้จำเลยทราบ ส่งคำร้องพร้อมฎีกา และสำนวนให้ศาลฎีกาพิจารณา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า คดีนี้เป็นคดีอาญาที่ถึงที่สุดแล้ว ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษปรับจำเลย 144,798.80 บาท กับให้จำเลยเรือถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารที่ก่อสร้างล่วงล้ำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตภายใน 60 วัน นับแต่มีคำพิพากษา โทษที่ลงแก่จำเลยเป็นโทษทางอาญา และเมื่อคดีถึงที่สุด ต้องมีการบังคับตาม

คำพิพากษาดังที่บัญญัติไว้ในภาค 6 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 245 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้บังคับคดีโดยไม่ชักช้า การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้งดการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและอาคารที่ก่อสร้างล่วงล้ำน้ำโดยอ้างถึงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 32/2560 มีผลเท่ากับเป็นการขอการบังคับโทษทางอาญา อันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้น จำเลยไม่มีอำนาจยื่นคำร้องดังกล่าว ทั้งกรณีมิใช่เป็นเรื่องของการบังคับคดีส่วนแพ่ง จึงไม่อยู่ในบังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 247 ที่ต้องขออนุญาตฎีกา ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้สิทธิจำเลยยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีในกรณีเช่นนี้ได้ ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องขออนุญาตฎีกาและคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีของจำเลยมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ ให้ยกคำร้องขอการบังคับคดี ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งรับคำร้องขออนุญาตฎีกาและคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีของจำเลย และมีคำสั่งไม่รับฎีกาของจำเลย กับให้ศาลชั้นต้นดำเนินการบังคับคดีนี้โดยไม่ชักช้า

องค์คณะ

นิพนธ์ ใจสำราญ · ธงชัย เสนามนตรี · ชูชีพ ปิณฑะสิริ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4107/2563>